Контрольный экземпляр

Массе а мехний пролетареш, вIашагIкхета!

СЕ.ДАЛО

СОВЕТСКИ СОЮЗА КОММУНИСТИЧЕСКИ ПАРТЕ НОХЧ-ГIАЛГIАЙ ОБКОМА, НОХЧ-ГIАЛГIАЙ АССР ЛАКХЕХЬАРЧА СОВЕТЕИ МИНИСТРИЙ СОВЕТЕИ ОРГАН

«СВЕТ» Орган Чечено-Ингушского обкома КПСС, Верховного Совета и Совета Министров ЧИАССР

Газет арадувл 1923 шера деза ★ ПIАЬРАСКА, 2 МАЙ, 1986 ШУ. ★ № 53 (7244). ★ Мах 3 кеп.

ЦХЬОАЛАГIА МАЙ: ДЕГIАХАР СИХДАРА БIАЬСТИ

Москве ЦIеча майда тIа хинна къахьегамхой демонстраци

Доккхий хувцамаш хулчаа нахьхагIа долхаш дера вайна хIанзара Цхьоалэгlта май. Тахан цун бос бIаьсти хила ма бoагIтара, холуш, нийса бе. Ший трибуна тIара партс социализм IилмаI техничсски прогресса кIийлен планагIа на боагIтара массе а оагIорхьарен эргалькха тоаяра реальни программа дIахкайкIайча, общество социально - экономически дIаIаухача кийслу негативни явленеш ма хулла сиха гIа дIаяха, из нийсеи сихен дIапланагIа на боагIтарен массе а оагIорхьарен эргалькха тоаяра реальни программа дIахкайкIайча, общество социально - экономически дIаIаухача кийслу негативни явленеш ма хулла сиха гIа дIаяха, из нийсеи сихен дIапланагIа на боагIтарен массе а оагIорхьарен эргалькха тоаяра реальни программа дIахкайкIайча йолча КПСС XXVII съезда эстафета дIанийар цо. 12 пятилетка хьалхарча бIаьстен хIара ди — из съезда решенеш кхаачаньяра юкъе лоаца дацца да, хIаьта из яхилга да социализма позицеш чIогIIара, машар лорабар, вайх хIаранс вахар тоадар.

Парте советски мехка хьалханка дахьа декхараш хIадагIеи доккхагIеи мо да боагIтара эргальна тоаяра керттера фактор. Социалним хьалхара ергIарча епштага баьнгьена ду денгIеи дешнех латт 1986 шера бIаьстен керттерачрех цхьа мотив.

...Москва Цхьоалагlмаи Iуйрийна: социалкар мехкашкахь дийнахь а санна, бакъда балха тIа дувхаду барзакъа дезача дийнахь дувхачунга хийца, хача тIа цIе баит а йоьллаш. Ергlтача города йола цIе баит хилар Останкинскни телебашне тIа ергIача цIеча байранах. Хьаьта кхи а дахкаш тIа ергIача оагIрса а эоарзса лаккаIга, вай столица тIа меттеп ергIачаа планета тIа а московски хьа Iуйрийна яхь сахьт дахьа орбитальни цIеи лампаш лотаелар, «Мир» яхача станце экипажо планета тIа бахача бергIачаа нахага Льотча Iочу коагIпал дайтар къахьа гамен машарен дунен халкъашта юкъера Цlей дахкъал дувцаш.

Тахан Цхьоалагlмаа ницца бIаь шу доал. 1886 шера 1 мая Америка болхлой Чикаго улицашка баьсаре цIе байранхаш а йоьлаш шолг бозаре, лорае, Къовсаме, цIий Iодохийташ дахкха ер Цlей тахан нортамукъал, нийсо, вошал лорадеча массане а хьажара да. Цудухьа уих дийнахь миллионаш бола нах хьеж шиI байрахь тIа: «Масса а мехкашкара пролетареш, вIашагIкхета!» эдаьна мехкага, цудухьа массаа а бIаьстанара Цхьоалагlмаа байрахаш тIа гу вайпа болхлой гIулакх бахьаш къовсам доаттабара яькхбеш миллионаш бодча наьха деган хьоздаьча, хIаьта цун тIехьагIа Сийлахьбоккача Октябра ада а хинна дIаэттача эггара хьалхарча болхлой маевкай лотанначаа цIера бос.

Бlаьсти Цхьоалагlча мае арабаьна тайп - тайпара бос бола барзкъаш дувха духха нах Цlеча майдан тIа бовла кийчбена ба. Цар хьалхара кхъ цIе я. Брусчатке отт байранхаш йола колонна. Дикагlчарна юкъерча дикагlбарашка яхьа енна сиха коагIпалнарий байранхаш, памятни байрахаш, предприятеш, вузий, ПТУ, школаш байрахаш.

Майда традицонни кийчъяь, пролетарски лелача ден символика я. Историе календара листок санна, цIе бос лепаш я «1 май» аьнна цIеи на яьдаь панно. Урагlъхкай 15 союзни республикай байрахаш гонахьа йола СССР наччахьлахен байрах. Цар гербаш Кремлевски вена тIа да.

Майдана массе а моттиге ра гуш да пролетариата бахьанаI К. Маркса, Ф. Энгельса, В. И. Ленина портреташ. Iилма коммунизма хьехама советски халкъ тешаме хилар бакъдеча ден керттерча лоаруггина гом йилла да ун.

«КПСС XXVII съезда лелински пашъхаIа — дIаьхьахIиа, коммунистически хьисапе хIама ихколларен машарен пашъхаIга!», «Iилма-технически прогресс — хано дIадехар!», «Социални сферана — сихха дегIайоалаэрI», хIанзалца цIакхха иштта бIоаргта а гуччакъ а шоай предприятеI дай хилар кхетадаьдан къонача болхлоша. Долла хIама ха, довза гIерташ ба уж, Цох тийца ба ваI юкъара толам, — духьхьа болх беча моттиге хинна ца Iеш, смене, цехе, ерригача фабрике.

Вай столице кхы цхьаьна а я «Красный пролетарий» яха предприяти — цIи хеза типографи. Станокаш хьаечар санна, полиграфистана а революционни гIулакхашца яьккхий шоай сийлахьа цIи.

Iажий беший кIайча знашца кийчбенний Цlе майда. Духьхьашка я ухзда СССР Агропрома колонна. Цуи таханара эмблема я зиа теха Iажий ткъоьро — хургбочка хьуьжьама сизам. Хlинзара май юртбохама болхлошта а хIамаш чакхйоахача промышленности председатель И. В. Капитонов. Ухзда ба цIи теза советски военачальникаш а.

Трибунаш тIа ба партен къахьегамен ветеранаш, Октябрьски революцие, Сийлахь-боккача Даймехка тIеа доажаьшкой, производстеа новатораши, хьалхалаттараши, гIойбаьнна Iилманхой, культура деятеаш, СССР депутаташ-космонавташ, партийни, советски общественни организацеи вина лаш. Ухзда — доазол дехьара духьхьа ухьаьдо.

Ухзаа ба СССР-е аккре дитаци ыьча доазол дехьара представительствашта керте латтараш.

Цlеи йIадолаьлла йнсача минуташка пIаьхха ха сеца санна саппа хеталу. Цу ханна Кремлевски куранташа иттаза гургал тох. Хьахоч фанфираш, Iилмалагlта май торжественно даьнъала бувш берригаш.

Хозача басарашца кийчъяь установанаш тIаIола мехкашкай йолл майда тIа гIолла.

Парте программа, коммунистий съезда трибуна тIара берригача советски нахага льина дош дизза ихочачш хурдаш шоаш ца кхобеш наха къа ца хьинIача. Доци Iуьзкни ваI хулга — из да берригача москвичаца дерхIар.

«Дахьъала хийла Советски Союза коммунистически партиI! Цхьоалагlонца «ура» кларш хьалхоаш из моарша ваI эгар болча наха. Мавзолеи трибунагахьа тIабовд цIонергаш. Коммунистически партиен Советски пачхьалкхеи кулгалхошта зизаши цIе банташ ду цар.

Цlеча майдано тIаэп деза — цIен дай — стонина дукххача эоар сагах латта къахьегамхой отряд. Керда пIатилетка ихочаьчьеча дахча хьалхарча толамех дувц таIан Москвас.

Тахан демонстеране дукха болхлой портретаи да. Фуд уьназа цецвалаI? Мехка бовзаш цIеи дай — стонина дукхха

БархIазлагIа жержача Нохч-ГIалгIай АССР Лакхехьарча Совета кхоалагIа сесси

СОВЕТИЙ БОЛХ-ХАРТЕ ДЕПУТАТИЙ БОАРАМ

Хьалхагlа хоам бан ма хиллара, 26 апреле г. Грозне, КПСС обкома политически просвещено Цlийн XII пятилетке а, Нохч-Гlалгlай АССР Лакхехьарча Совета III сесси. Цигa «КПСС XXVII съезда шиннаш» тIара — Нохч-Гlалгlай АССР халкъа депутатий Советий дехкархех» доклад йир Нохч-Гlалгlай АССР Лакхехьарча Совета Президиума председателя Х. Х. Бокова. Докладчика ахьар, бергигача советски нах а санна, Нохч-Гlалгlай гIайнан кхъхьегамхоша гетгара бонххуча безамца тIаийдар советски Союза Коммунистическа партие XXVII съезда решенеш.

КПСС XXVII съезде оттадь дерриг дехкараш кхоачашдеча лоархIаме моттиг кхоач СССР политически лард, халкъа самоуправление керттера звено йолча халкъа депутатий Советашка.

Съезда документаша тергам тIабохийт решенеш тIаьхьарчу этапехь уж гIуллакхе елга, мишта кхоачашбу хьожийга вIаштIехьдоакхоа оргаи шIехкаштта кхоачашъера эша хьалаш хилийтасна дарц ца хилара. Советашта моторг а да, уж дехкархIа а я, съезда белгалдаьхьна ма хиллара, моно социально-экономически дегIаоагIонгара сихдара нах оарцагIохкура оргаи эффективнийтIеюла звеноех цаI а хинна дIаотта. Укказа дувцар да Советий балха чуложадеш а стиль а дIаагIа хилийта оаг, Конституцен Советех долча законодательствеи шоашта етнача шеграча полномочеех кхы а дикагIа пайда эца бе- заш хиларах.

Из дарц. эггара хьалха, республика халкъа депутатий Лакхехьара а моттигера а Советаш парте экономически стратеге дехкараш практически кхоачашдара хьинара юкъехьа еза.

Дlаяхача XI пятилетке областной партийни организацин кулгIа а деш, республика Лаххехьарча Совето, цун Президиумо, Министрий Совето, массазара номиссешла, Гlалгlай моттигера оргаи шIехкаштта, министерствашца ведомствашца бохкха теркам тIабохийтар экономика лакхъяра, промышленнин юртбонгахамен производства эффективность айяра, социально-стически яхь шерра йоаржара, хIаьта цунна юкъе депутаташа дахъа лацара я.

Бачча балхо новкъостал дир Нохч-Гlалгlайчоно дIаяхача пятилетке халкъбоаха иа! йола комплекс хIарах, дерриг, мехка йолча ма дегIайболаяра юкъе цхьа- дола шийг дахъа лацара.

Бакъда кардIалhаннар моих экономически социальни дегIайболабара, халкъеха КПСС XXVII съезда дIадехкарашца, XII пятилетке оттадьча тхьалдача дехкарашца хьастача, муспарт де леба вай автономни республика экономика дерригача довкъашна дIаяхача пятилетке дукха тIокхаваоаш дацлелорш дикерашца пайда эца бе шка резервашца хиара.

Республика промышленнота кхоачашъяхар производства бохрамаш кхъяьнаеча оскарлес лаккъера пятилетке контрольни заданеш. Поставкаий хьакъехьара дехкараш кхоачаш а деш продукци Дlакъхийтара пlан йолаш ма хиннаяр дIаяхача пятилетке цхьанна а шера. Из бархьа долаш потребителина республика предприятеша дIаяхачаяр 267 миллион сом мах бола тайп-тайпара продукцин изделеш.

Из хилар керттера дакъа- лхье 1985 шера пlан йоаш кхоачашъера йола 37 миллион сома маьха продукци 15 объединенеен предприятен па ялар бахьан долаш. Цунна тIекъаьоасаш я республика Лакхехьарча Совета депутата, н. В. З. Мельников кулгIадеш йолча Грозненски оргсинтез» объединенеи, заводаш: «Пищемаш» (директор и. Р. М. Гайтаров), Грозненски коча гIирс бIу фабрика» (директор и. А. К. Курганов).

Кхочам боллаш пайда эпад керттерча фондехи продовственни мощносташ йа- рача, цаI промышленносте, кхыча довкъашка.

Духхьал 1985 шера балха хь айр 94 эзар саго- да, цунна 19 эзар саго-ди гарга проруша- ллаш а довлаш.

Духха объекташ эксплуатаце дIачуйеп де дезаш дукха балхаш доллаше. Гетгара лелара да нашиталь гIишлош хьалъеш йоазIга. духкагIча дахьже цо юкъара производственни потенциал лахьчеген социальни деяхарашца кхоачашдечеп. Уж кхагIйола объекташ эксплуатаце дIачуйеп планови канал тIекъаьлхе. Духхьал Грозне 10 сорта сибоех я хьакъош лагта 8—10 шу долаш, нормативни ха массехказза тиллийташ цар.

Кхачаи программа тIа отгадь декхарш кхоачашдара агропромышленни комплекса резервехи таронехи бизза пайда эцара гаьна да гIуллак- ха. XII пятилетке а Нохч-Гlалгlай АССР Лакхехьарча Совета III сесси. Цигa «КПСС XXVII съезда шиннаш» тIара — Нохч-Гlалгlай АССР халкъа депутатий Советий дехкархех» доклад йир Нохч-Гlалгlай АССР Лакхехьарча Совета Президиума председателя Х. Х. Бокова. Докладчика ахьар, бергигача советски нах а санна, Нохч-Гlалгlай гIайнан кхъхьегамхоша гетгара бонххуча безамца тIаийдар советски Союза Коммунистическа партие XXVII съезда решенеш.

КПСС XXVII съезде оттадь дерриг дехкараш кхоачашдеча лоархIаме моттиг кхоач СССР политически лард, халкъа самоуправление керттера звено йолча халкъа депутатий Советашка.

Съезда документаша тергам тIабохийт решенеш тIаьхьарчу этапехь уж гIуллакхе елга, мишта кхоачашбу хьожийга вIаштIехьдоакхоа оргаи шIехкаштта кхоачашъера эша хьалаш хилийтасна дарц ца хилара. Советашта моторг а да, уж дехкархIа а я, съезда белгалдаьхьна ма хиллара, моно социально-экономически дегIайболабара, тахьаьхьа сихдара нах оарцагIохкура оргаи эффективнийтIеюла звеноех цаI а хинна дIаотта. Укказа дувцар да Советий балха чуложадеш а стиль а дIаагIа хилийта оаг, Конституцен Советех долча законодательствеи шоашта етнача шеграча полномочеех кхы а дикагIа пайда эца бе- заш хиларах.

Уж белгалдаьхьа кхоачашбоаначаш хьалда дIадьахьача мара толаме кхоачашде йиш хургьоь. КПСС XXVII съезда ешло дIадехкарашка хьежна республика экономика лакхъяра дола керда. кхы а чоаг- ларе тIехкараш. Уж дехкаша нъоастадир XIX областной партийни конференце, хIаьта ишшта КПСС XXVII съезда республика партийни организацце дехкараш дийцеча парте обкома пленумо а.

Хlанзарча пятилетке а 2000 шерага кхачалца йолча кхъа а республика экономика дIадахача пlе шера йоаrIаш хиннячул сихагIа лелга е еш. Из дехкар кхоачашдерда йоаш йолча производственни потенциала, из оргIалькха тоара, оборудование балхасменность дукхагIа хилийтара, иштта керда мощносташ хьалъера а чотагIа.

1986 — 1990 шерашка а 2000 шерага кхачалца йолча кхъа а республика экономика дIадахача пlе шера йоаrIаш хиннячул сихагIа лелга е еш. Из дехкар кхоачашдерда йоаш йолча производственни потенциала, из оргIалькха тоара, оборудование балхасменность дукхагIа хилийтара, иштта керда мощносташ хьалъера а чотагIа.

1986 — 1990 шерашка а 2000 шерага кхачалца йолча кхъа а Грозне, Назране, Гудермесе, Шали, Ножай-Юрта, Ачхой - Мартане, кхы на районашка а хьал а ергьи шер а ергьи а 35 промышленни предприятеех кхоачашдара, хьакъеха КПСС XXVII съезда дIадехкаршца, XII пятилетке оттадьча тхьалдача дехкараша хьастача, муспарт де леба вай автономни республика экономика дерригача довкъашна дIаяхача пятилетке дукха тIокхаваоаш дацлелорш дикерашца пайда эца бе- заш хиларах.

Республика промышленнота кхоачашъяхар производства бохрамаш кхъяьнаеча оскарлес лаккъера пятилетке контрольни заданеш. Поставкаий хьакъехьара дехкараш кхоачаш а деш продукци Дlакъхийтара пlан йолаш ма хиннаяр дIаяхача пятилетке цхьанна а шера. Из бархьа долаш потребителина республика предприятеша дIаяхачаяр 267 миллион сом мах бола тайп-тайпара продукцин изделеш.

Из хилар керттера дакъа- лхье 1985 шера пlан йоаш кхоачашъера йола 37 миллион сома маьха продукци 15 объединенеен предприятен па ялар бахьан долаш. Цунна тIекъаьоасаш я республика Лакхехьарча Совета депутата, н. В. З. Мельников кулгIадеш йолча Грозненски оргсинтез» объединенеи, заводаш: «Пищемаш» (директор и. Р. М. Гайтаров), Грозненски коча гIирс бIу фабрика» (директор и. А. К. Курганов).

Кхочам боллаш пайда эпад керттерча фондехи продовственни мощносташ йа- рача, цаI промышленносте, кхыча довкъашка.

Духхьал 1985 шера балха хь айр 94 эзар саго- да, цунна 19 эзар саго-ди гарга проруша- ллаш а довлаш.

Духха объекташ эксплуатаце дIачуйеп де дезаш дукха балхаш доллаше. Гетгара лелара да нашиталь гIишлош хьалъеш йоазIга. духкагIча дахьже цо юкъара производственни потенциал лахьчеген социальни деяхарашца кхоачашдечеп. Уж кхагIйола объекташ эксплуатаце дIачуйеп планови канал тIекъаьлхе. Духхьал Грозне 10 сорта сибоех я хьакъош лагта 8—10 шу долаш, нормативни ха массехказза тиллийташ цар.

Кхачаи программа тIа отгадь декхарш кхоачашдара прогрессивни технологеш юкъеЬолаяра, производства эффективность, продукцин сертификата балхен дикал лакхъяра планаш хан-хаккха вIаштIехьдоакхоа а уж кхоачашъера «IIьхьоман доаттар» бархьа, ца дешаш сессешна, исполномий, массазарча комиссей заседанешка дувца, тIаийдеча решенеи эффективность ларъе.

Экономика сихъяьна дегIаболабара, производства эффективность а балха дикал а лакхъяра йоазо а еш, иштта дIахо - докладчина, Советаш дехкарийла я наьха кхаьхье- гамхоша гаьна, ма- салалара хьалаш IIьхьа а тоадарца дувзаделаш ишшта тешаш ду йоаrIаш йолча республикански ведомственаш цар кулгалхошеи, ны. М. А. Арбиева, М. М. Чочиева, А. А. Кононов, Н. Ноянов, М. Ш. Баматтиреева юрта боахама хьакъехьа парте дIадехкарашка хьежна колхозийн совхозийн агропромышленни комплекса кхыча предприятей болх эргабаккар кардига дерригача гIулакхашца дIа хиларе.

Кхоачамбоаначаш дуккха клезнигагIа хургдар, хIаьта мехка экономика дегIайболаяча республико лоаца дагкъа доккхий а, уж нагахьа- санна халкъа депутатий Советаша, цар исполнительни комитеташа планаш денхарашца кхоачашдара дIахьа шера кхъхьегамхоша гаьна, ма- салалара хьалаш IIьхьа а тоадарца дувзаделаш ишшта тешаш ду йоаrIаш йолча республикански ведомственаш цар кулгалхошеи, ны. М. А. Арбиева, М. М. Чочиева, А. А. Кононов, Н. Ноянов, М. Ш. Баматтиреева юрта боахама хьакъехьа парте дIадехкарашка хьежна колхозийн совхозийн агропромышленни комплекса кхыча предприятей болх эргабаккар кардига дерригача гIулакхашца дIа хиларе.

Кхоачамбоаначаш дуккха клезнигагIа хургдар, хIаьта мехка экономика дегIайболаяча республико лоаца дагкъа доккхий а, уж нагахьа- санна халкъа депутатий Советаша, цар исполнительни комитеташа планаш денхарашца кхоачашдара дIахьа шера кхъхьегамхоша гаьна, ма- салалара хьалаш IIьхьа а тоадарца дувзаделаш ишшта тешаш ду йоаrIаш йолча республикански ведомственаш цар кулгалхошеи, ны. М. А. Арбиева, М. М. Чочиева, А. А. Кононов, Н. Ноянов, М. Ш. Баматтиреева юрта боахама хьакъехьа парте дIадехкарашка хьежна колхозийн совхозийн агропромышленни комплекса кхыча предприятей болх эргабаккар кардига дерригача гIулакхашца дIа хиларе.

Дlаяхача пятилетке республике болх бир кхъьеха- гамхойи бахача наьхен ваха- ра хьалаш тоадеш. Бакъда дарригIалhаннар моих экономически социальни дегIайболаяча республико лоаца дагкъа доккхий а, уж нагахьа- санна халкъа депутатий Советаша, цар исполнительни комитеташа планаш денхарашца кхоачашдара дIахьа шера кхъхьегамхоша гаьна, ма- салалара хьалаш IIьхьа а тоадарца дувзаделаш ишшта тешаш ду йоаrIаш йолча республикански ведомственаш цар кулгалхошеи, ны. М. А. Арбиева, М. М. Чочиева, А. А. Кононов, Н. Ноянов, М. Ш. Баматтиреева юрта боахама хьакъехьа парте дIадехкарашка хьежна колхозийн совхозийн агропромышленни комплекса кхыча предприятей болх эргабаккар кардига дерригача гIулакхашца дIа хиларе.

Дlаяхача пятилетке республике болх бир кхъьеха- гамхойи бахача наьхен ваха- ра хьалаш тоадеш. Бакъда дарригIалhаннар моих экономически социальни дегIайболаяча республико лоаца дагкъа доккхий а, уж нагахьа- санна халкъа депутатий Советаша, цар исполнительни комитеташа планаш денхарашца кхоачашдара дIахьа шера кхъхьегамхоша гаьна, ма- салалара хьалаш IIьхьа а тоадарца дувзаделаш ишшта тешаш ду йоаrIаш йолча республикански ведомственаш цар кулгалхошеи, ны. М. А. Арбиева, М. М. Чочиева, А. А. Кононов, Н. Ноянов, М. Ш. Баматтиреева юрта боахама хьакъехьа парте дIадехкарашка хьежна колхозийн совхозийн агропромышленни комплекса кхыча предприятей болх эргабаккар кардига дерригача гIулакхашца дIа хиларе.

Дlаяхача пятилетке республике болх бир кхъьеха- гамхойи бахача наьхен ваха- ра хьалаш тоадеш. Бакъда дарригIалhаннар моих экономически социальни дегIайболаяча республико лоаца дагкъа доккхий а, уж нагахьа- санна халкъа депутатий Советаша, цар исполнительни комитеташа планаш денхарашца кхоачашдара дIахьа шера кхъхьегамхоша гаьна, ма- салалара хьалаш IIьхьа а тоадарца дувзаделаш ишшта тешаш ду йоаrIаш йолча республикански ведомственаш цар кулгалхошеи, ны. М. А. Арбиева, М. М. Чочиева, А. А. Кононов, Н. Ноянов, М. Ш. Баматтиреева юрта боахама хьакъехьа парте дIадехкарашка хьежна колхозийн совхозийн агропромышленни комплекса кхыча предприятей болх эргабаккар кардига дерригача гIулакхашца дIа хиларе.

Дlаяхача пятилетке республике болх бир кхъьеха- гамхойи бахача наьхен ваха- ра хьалаш тоадеш. Бакъда дарригIалhаннар моих экономически социальни дегIайболаяча республико лоаца дагкъа доккхий а, уж нагахьа- санна халкъа депутатий Советаша, цар исполнительни комитеташа планаш денхарашца кхоачашдара дIахьа шера кхъхьегамхоша гаьна, ма- салалара хьалаш IIьхьа а тоадарца дувзаделаш ишшта тешаш ду йоаrIаш йолча республикански ведомственаш цар кулгалхошеи, ны. М. А. Арбиева, М. М. Чочиева, А. А. Кононов, Н. Ноянов, М. Ш. Баматтиреева юрта боахама хьакъехьа парте дIадехкарашка хьежна колхозийн совхозийн агропромышленни комплекса кхыча предприятей болх эргабаккар кардига дерригача гIулакхашца дIа хиларе.

5 МАЕ-КЕПАЙОАЗОН ДИ

ДОШ—КЕРТТЕРЧА КОРРЕСПОНДЕНТА

Владимир Ильич ЛЕНИН (1922 шерара сурт). ТАСС фотохроника.

Аьттув балба

Кепайоазон Ди тІяхьаьчача деношка духха кхыташ ух тха редакце. Газета ловцаш доах, дІаэ тІойача хене болх тоаЗара хьаньехьа хьеха-раш ду. Царна юкъе дар ер письмо а.

Ухт тІехьарча хана «Сердало» газета чулоацам дуккха а кІоьргІгІа хиннаб. Цун оагІоцу тІа шаьрлуш, дІаэо кІоарглуш, шиг средстваш совЗоазеш латт гІалгІай литературни а, публицистически стиль. Хьалхарчул дуккха дикагІа кхоачеадаь газето кхетам балара ший денхарашц, дІаэлаца эамат оуеднеча воча гІулакхашца лоаттабу къовсам, советски халкхий вошал чІоагІдар. Дайменка тІам тІа дакъа лаьца турпалхой наха дІабоазийтар, цар масалашца кхувш-боагІараш кхетабар, цар патриотизм чІоагІа. чІоагІа секъердеме а, кханачух эшеш е а «Дезала кхуври» яхь рубрика. Цу тІа хулаш йола материалаш газет дешаш-чарна бе-бІашка йоацаш хилац. Къьсета дика а цІена а ууг рубрикех йолча материалий мотт.

ДІадоладаь хІама чакт цо доакхаш дита йиш яц. Из аз ях соозле «Сердало» графикех» орфографехи аЗяь дискхуссии йоЗзуув тоадара кІулакха цхьаьнна тІехьа-ле а йоацаш йисселаш. Советски ІадІат доакхаш баьча тІема турпалхой юкъара дІабалехьа, шайна цу замах дагадоагІачух дувцаш йола материалаш газета тІа яхар, кхувшбоагІараш кхетабар, кхалъа революционни традицеи-лерде уггаар лов соча. Цаначул а хилац «Сердало» тІа телепрограммай обзор.

Республикерча краеведчески музее къайІлай гІалгІай художникна Акриев Бачий Хьажбикара выставка. Цона хьагоІаташ дар хІанзалца вайна ца дайна балхаш. Къьсетта дег чу дувшаш да гражданскин тІема хана гІалгІай мехка хиннача эпизодешта хетадаь сурташ. Из сина-на йолча выставкай материалий, суртий фотографеш хила деза вайна хет соне «Сердало» тІа.

Таханачул денна кагий хаьт шоай дахьаьрга дуккха ха дикадаргаш хьанйца а, ІилмаЗ ховш а, техникаш йоЗзаш а, чІоагІа дийца а бе. Бокъда царна юкъе нийслу цхьацца-йолчу моральнин материальнин мах-лаЗений хам бе ца ховрашц. Ше боллу бечу хьом бе, халъха беркат, моральни принципаш, культура совЗяхка гІерТаргІоалш, нийсаЗ новкъа баха бахьа безаш кагІирхой. Эхь, эздел, чийса лебу мотт и. кх. д!. — царех чам бинна магийбрашу хІуьрг6ргІалш дахь кІоарга, дика материалаш яьлъра юкъеза беза нахца, боЗзаш а, цІиеза в боле яздаргой а, ертсташ а, кхибола специнаристаш а. Газета тІа цІьаза кепаета материалаш ледера хуч. Сона хетячух, газет дешаш-рий саххетам лакхберг-болаш, дийша болча нахха теркам гІаозарг-болаш хила езе уж, саххетам лоха болча нахха боагІамагІа а йоацаш.

Р. АХРИЕВА, ЧИГУ доцент.

ВАЙ ТЕШАМЕ ГІОНЧИЙ

Пресса эргайбоахаш тоаЗра, цун лоарх1ам айбара тахан хьалхашка латтара дехкареех хьадда дийцар КПСС Центральни Комитете массови информацеи пропагандан средствай кулгалхошца цІе-ІашагІхетар деш КПСС ЦК Генеральни секретара М. С. Горбачева, «Лата веза, бо-кьонца дата веза партийни съезда решений - хІара муГІ бахьан. Планаш заздаенаш кхоачашъяра цІенхьаттта, хІара дийнахь тІахьожам лоаттабелга — из да пресса этгара лоарх1амечарех цхьа дехкар», — аЗа цо.

Из программни установка ма хуьлда дикагІа кхоачашъяра «Сердало» газета кор гІорТилгІа ю ший авторски акгивах, хадданза Зубоам лоаттабу къьнъегаша коллективаш, болхлойн хоттанкарчеи корреспонденташа. Цар газета новкъостал ду цун керттерхьрех йола функци— коллективаш организаторна функци Заланиг. Тха газета авторски активна юкъеБоагІараш ба болхлой, колхозхой, гІулакхера нах. Уж берригаш а шоаш болча мотт-гашка сийдеш, лоарх1ан общественни вахаре хьнаре дахьа лоацаш бола нах ба.

Тахан, кепайоазон Дийнахьа, тха дувца беэам ба «Сердало» оагІоц тІа шоай балха хьалаш, гІулакхаш дика довзаш, царех дог лаэаш проИзводственни проблемех, КПСС XXVII съезда решеш тешшамо кхоачашъяра шоай коллективаш оарцагІъяхара дахьке партийни, профсоюзни, комсомольски организацеи дикагІйолча опытах ялдеш, дог тІара доаГІача дешдина хьажжий хьуьк-ьам лаккагІа хилийтара фу де деза, индустриальни хьисапе уж кхеярах лаьца. Хьаьта, хоош ма дийца из культура кхеЗра Б. Кодзоев бокъхоцца вола говзанча вола. Вай республике цІеакхаа цхьаьнне а па балькха хьуьрьам баьккар цо дІадахача шера — хІара гентара тІара 113,9 центнер фуалъяька хьажжаш! В. Кодзоева газета оагІоц тІа шерра дІайбоазийт республика хьажМам лелаераШта цу гІулакха ший звеноас Іоаьв опыт, кхьаьта хьалхоях

ЦIЕЙ ДЕЗДИР НОХЧ-ГIАЛГIАЙЧЕН КЪАХЬЕГАМХОША

(Интервьюер Доладур 1-ча оагIо тIа).

Оперна гIишлохоех 300 сов-тIа бригада я бригадин формаглА къа а хьегаш, хозарастчета тIа яьккха. Цудухьа дегаш гIоздалънна болаш, изачаш доахаш, аларш лехкаш, хIлхараш деш бIаьстан цIей дездеш ба районан къахьегIамхой.

Цу цоллагIчул хозагIа хеташ Iалъамаге дика чIийчьенна я колонаш. ЦхьоалагIча майна хетальча демонстрацина хьалха боагIа Ленина орденан лелаечу «Грозмефть» объединене мехIадаттаран, бурудеттараш. Цхьайттагlча пилнетIаге пIлина совгIа цар 7 даьккхар цхьа мелдинот тоин совгIа «Iаьржа дошуьн» газони конденсати 44 миллион кубически метр газ. Цар хьинаре дахьа доаш Сибарсгlа мехIадаттаран доаккхача. Иштта къахьегаш йолуш «Старогрозненскгi» объединенне коллективо дIахьача пятилетне дахьача толамий. Дахьено дика хьа а беш, цуанга елар КПСС ЦК, СССР Министрий Совета, ВЦСПС, ВЛКСМ ЦК карара кара теша. ЦIе байраех. Дет тIара доагIача дIайхача деташа трибуне латтарана моаршал а хетташ, центральни майдан тIа гIолла чакхбоал «Старогрозненскгi». «Октябрьнефть» НГДУ, Старогрозненски Грозненски УБР, «Грозмефтегаз» мехIадаттагазови управленне, Грозненски, Октябрьски, Старогрозненски, Ташкалински технологически транспорта управленей къахьегIамхой колонашан, Районан дукхагIа йолуш къахьегама коллективай колонашна дахьаш да хьамсарча партеи правительствах кулгалхой портфеле чаш. Уж ерригаш а цIеча байраккхилгашца, зиэашца сга я. Колонне боагIарачу, цу дуьрсий, вайначьа, боагIарий, эрмалой, кхыча къамий халхараш.

«Дахьъала хийла Советски Союза Коммунистически партеI», «Дунен тIа машар хийла!» «Дахьъала хийда Советски Союзен Болгарен халкъашта юкъера дотташIаI» яхаш трибунера хьахозача дешаш вIашшта яхосса «УрагI» оал СССР 60 шу дизара цIераIча Грозненски производственни объединене, «Союзавтоматстром» ВНПО опытно - экспериментальни заводи, мелех ечу № 5 йолчу завода, кирпишни еча завода кхыча предприятей болхлоша, инженерно-технически болхлоша, гIулакхерча пиха. Цар хьинаре дахьа а лоаш, тIехкоачашъяьй культурно - бытовой гIулахашитен коь-нарен пиша товарни арахецера пачхьалкхен план а. ТIехкоачашъяьй биъ бетта задани районерча гIишлохоша а. Керттера фондаш болх бе йолалгIитараш пачхьалкхен капитальни вложенеех пайда эзара тIаийца декхараш тIехкоачашдаьлъ.

«Даим сийле хийла яхьа хьалхалатгарий» яхача делашша моаршал хетт трибуне латтараша Цхьоалагlча майина дина къахьегама совгIат кийчьа наькъабалхана рашка. Царех ба Старогрозненски УБР бурудеттараш В. М. Галюнцев, Н. А. Евсеев. «Старогрозмефть» НГДУ оператораш Ю. П. Ефимонов, А. М. Баранов, Грозненски УБР лаьттан чеман техкар А. А. Мерзабеков, «Грозмефтегаз» НГДУ оператор Н. Ф. Грачева, «Агропромстрой» АТК полтель В. Мовлатов, «Оргтехника» объединене наладнин А. У. Сапаров, кхы дукхха бараш а.

Хоза кийчьена, даьха толамаш, яхьа хьалхалаттараш бовзийташ са айдена болаш, чоагIа саиъерадулуш Центральни майде гIолла чакхбоал «Терек» объединене, экспериментально - механически завода, автокомбината, автоколонна-1572, автоколонна-1737, гIишлоп организацеи, торговлен унахцIенош учреждений къахьегIамхой колонашн. Бlаьстан цIейна наькъабагIаш шоашдIадолада!, къахьегама мулаш дIахо а бIубена дIахьорхIитарах тешам луш доладлозунгаш дахьаш боагIар бергиташ а.

«Первомайски моаршал да Заводской района къахьегамхошка!» яха дешаш ден центральни майдан тIа. Хоза кийчьа и района эмблема. Демонстраце дахьа лоараша яхь Советски республикай байрахаш. Заводчаношна унх шера хьалхара квартал чакхъяькхай цхьаккха тIехьавсаш коллектива йоаш. Пачхьахьхен планаш совгIа арахийад ахо миллион совгIа сома маьха товарни продукци, из я соахка цу юкъа хинначуз 3,7 процент дукхагIа, задачеп совгIа лаьхача яьккхар 4 миллион сом мах бола тайптайпара продукци. Бригадни формагIа къахьегам вашIтIехьа а баьккха болх бен ба районерча бергитача болхлоех 60 процент бараш е 760 бригада.

Парте XXVII съезда решенаш ккоччиш а еш. Индивидуальни а, социалистически прогресс елга сихдара, хьаеш йола продукци дикагIа хIинитара хьинаре дахьа лоаш йолча ГрозНИИ, «Грозаппаратнефтехим», «Чечнигражданпроект», «Грозгипробисстинтез» ярача институтий Нелман болхлой, конструкторраш тIоагIа деташ гIоздалъна дездеш ба бIаьстан цIей.

Гучайоал районерча промышленни предприятеша юкъе йьржача социалистически яхье хьалхалаттан йолча СССР 50 шу дизара цIераIча Грозненски химически завода къахьегамхой колонна. Цуьа санна дукхагIа а Ерригсоюзни яхье когъюьлаш хьайсагIарех я из. Указаа арахецача ерригача продукцех ешъка процент гергга яр паччахьлкхен дика Знак йолаш я.

Трибуна хьалхаша йолла гIоолбашна, цIе байрахилгаш дестаеш, шоаш цIейна кийчьа совгIаш гойташ дола рапорташ дахьаш чакхбоал. Производственно - товарни контора, А. Шерипова цIераIча Грозненски мехIадатта чакхлоахача завода, Н. Анисимова цIераIча Новогрозненски мехIадатта чакхдоахача завода, В. И. Ленина цIераIча Грозненски мехIадатта чакхдоахача завода, «Грознефтехимремстрой» трестан кхыча предприятеша, организацеи къахьегамхой.

Къастта чIоагIа деган гIоздаьяна, мейбаь тIа боаш Заводской района къахьегамхошка!» яха дешаш ден центральни майдан тIа. Хоза кийчьа и района эмблема. Демонстраце дахьа лоараша яхь Советски республикай байрахаш. Заводчаношна унх шера хьалхара квартал чакхъяькхай цхьаккха тIехьавсаш коллектива йоаш. Пачхьахьхен планаш совгIа арахийад ахо миллион совгIа сома маьха товарни продукци, из я соахка цу юкъа хинначуз 3,7 процент дукхагIа, задачеп совгIа лаьхача яьккхар 4 миллион сом мах бола тайптайпара продукци. Бригадни формагIа къахьегам вашIтIехьа а баьккха болх бен ба районерча бергитача болхлоех 60 процент бараш е 760 бригада.

Парте XXVII съезда решенаш ккоччиш а еш. Индивидуальни а, социалистически прогресс елга сихдара, хьаеш йола продукци дикагIа хIинитара хьинаре дахьа лоаш йолча ГрозНИИ, «Грозаппаратнефтехим», «Чечнигражданпроект», «Грозгипробисстинтез» ярача институтий Нелман болхлой, конструкторраш тIоагIа деташ гIоздалъна дездеш ба бIаьстан цIей.

Гучайоал районерча промышленни предприятеша юкъе йьржача социалистически яхье хьалхалаттан йолча СССР 50 шу дизара цIераIча Грозненски химически завода къахьегамхой колонна. Цуьа санна дукхагIа а Ерригсоюзни яхье когъюьлаш хьайсагIарех я из. Указаа арахецача ерригача продукцех ешъка процент гергга яр паччахьлкхен дика Знак йолаш я.

Трибуна хьалхаша йолла гIоолбашна, цIе байрахилгаш дестаеш, шоаш цIейна кийчьа совгIаш гойташ дола рапорташ дахьаш чакхбоал. Производственно - товарни контора, А. Шерипова цIераIча Грозненски мехIадатта чакхлоахача завода, Н. Анисимова цIераIча Новогрозненски мехIадатта чакхдоахача завода, В. И. Ленина цIераIча Грозненски мехIадатта чакхдоахача завода, «Грознефтехимремстрой» трестан кхыча предприятеша, организацеи къахьегамхой.

Къастта чIоагIа деган гIоздаьяна, мейбаь тIа боаш Заводской района къахьегамхошка!» яха дешаш ден центральни майдан тIа. Хоза кийчьа и района эмблема. Демонстраце дахьа лоараша яхь Советски республикай байрахаш. Заводчаношна унх шера хьалхара квартал чакхъяькхай цхьаккха тIехьавсаш коллектива йоаш. Пачхьахьхен планаш совгIа арахийад ахо миллион совгIа сома маьха товарни продукци, из я соахка цу юкъа хинначуз 3,7 процент дукхагIа, задачеп совгIа лаьхача яьккхар 4 миллион сом мах бола тайптайпара продукци. Бригадни формагIа къахьегам вашIтIехьа а баьккха болх бен ба районерча бергитача болхлоех 60 процент бараш е 760 бригада.

Парте XXVII съезда решенаш ккоччиш а еш. Индивидуальни а, социалистически прогресс елга сихдара, хьаеш йола продукци дикагIа хIинитара хьинаре дахьа лоаш йолча ГрозНИИ, «Грозаппаратнефтехим», «Чечнигражданпроект», «Грозгипробисстинтез» ярача институтий Нелман болхлой, конструкторраш тIоагIа деташ гIоздалъна дездеш ба бIаьстан цIей.

Гучайоал районерча промышленни предприятеша юкъе йьржача социалистически яхье хьалхалаттан йолча СССР 50 шу дизара цIераIча Грозненски химически завода къахьегамхой колонна. Цуьа санна дукхагIа за